

Min Hæder er uadskillelig fra Eders Frihed

Taler

Carl Johan

Dato

8 februar 1821

Sted

Stortinget

Omstendigheter

Trontale, "ved Statsraad Sommerhjelm oplæst"

1 Gode Herrer og Norske Mænd!

Sex Aar ere henrundne siden den Tidspunct, da Eders Konge antog den Pagt,
der ved at forene Eder med et Folk, som nedstammer fra samme Forfædre som I,
5 betryggede Eders Frihed og anviste Eder Sted blandt uafhængige Nationer.

Beretningen, som bliver Eder forelagt om Rigets Tilstand, vil sætte Eder i Stand
til at kunne paaskjønne Fordelene ved Eders nærværende Stilling.

10 Intet Folk paa Jorden har med færre Opofrelser, end det Norske, erholdt
constitutionelle Rettigheder, Frihed og Uafhængighed. Men for at bevare
Forsynets saa kostbare Gaver, lad os ihukomme: at intet Folk er værdigt at være
frit, naar det ikke forstaaer at være det under Lovene. Lad os ei glemme, at flere
Stater have længe kjæmpet mod Despotisme, Anarchie og Borgerkrig. Andre
15 have efter mange overstandne Farer seet sig nødt til, for det almene Bedstes
Skyld, at indskrænke Rettigheder, som Lidenskabernes Voldsomhed havde
misbrugt.

Ved at undersøge alt hvad Statsstyrelsen har virket siden det i 1818 forsamlede
20 Storting, ville I blive overbeviste om Eders Regjerings faderlige Omsorg, og
den utrættelige Virksomhed, hvormed den vaager for Eders Vel.

Vist nok staaer endnu meget tilbage for os at afgjøre. Vor civile og criminelle
Lovbog er endnu ei udkommen. De constitutionelle Magters Ligevægt og
25 Skjelnemærker ere ei klarligen bestemte, men den Varsomhed, jeg har vist ved
alle Leiligheder, hvor min Mellemkomst som Konge har været nødvendig, bør
fuldkommen betrygge Eder. Budgettet og den tilfredsstillende Oversigt over

30 Rigets Indtægter, som bliver Eder forelagt, vil gjøre Eder bekendte med Landets
Hjelpkilder, og sætte Eder istand til at tage de Forholdsregler, der ere
nødvendige for at fyldestgjøre de Pligter, der paaligge Nationen.

35 Opgjørelsen med den Danske Regjering angaaende den Dansk-Norske
Statsgjeld er tilendebragt. Skulde Norges Andeel have været bestemt efter
Constitutionens 93de Paragraph, og i Forhold til dets Folkemængde, vilde det
have faaet omtrent en Trediedel af denne Gjeld at tilsvare; men ved de Grunde,
som Eders Regjering har gjort gjeldende, er denne Andeel bleven nedsat til en
Sum langt under hvad der var beregnet dette Land til Last.

40 Forsynet har velsignet Jordens Afgrøde. Landoekonomiens raske Fremskridt vil
snart, haaber jeg, sætte os i Sikkerhed mod Fremtidens Begivenheder.
Agerdyrkning, Manufacturer og Haandværker ere Hovedkilderne til almeen
Velstand; og disse Kilder udtørres aldrig hos et tarveligt og arbeidsomt Folk.
Norges Handel lider under den samme Standsning, der hersker i alle Verdens
45 Dele. Vi ville haabe, at Tidsomstændighederne vorde gunstigere; lader os
imidlertid ved Stræbsomhed, Sparsommelighed og Klogskab søge at raade Bod
paa den Forlegenhed, der er en Følge af hiin Standsning.

Med de fremmede Magter vedblive den Scandinaviske Halvøes tvende Riger at
50 staae i de venskabeligste Forholde, og med sand Tilfredshed kan jeg bebude
Eder: at uagtet den ubehagelige Hændelse, som er indtruffen paa Bodø, har jeg
al Grund til at haabe, at vore Handels-Forholde ikke ville lide under denne
Tildragelse, der har viist sig fra en lidet fordeelagtig Side. Den Storbritaniske
Regjering har ved denne Leilighed lagt for Dagen den forligelige Aand, hvis hele
55 Værd Vi erkjende. Vor Værdighed fordrer, at Vi svare dertil.

Magternes Sindelag mod hinanden afmaales ikke efter Staternes Kræfter, men
efter Statsindretningernes Fasthed og National-Selvstændighed. Eders Konges
Formaal vil altid være at opretholde denne Borgen, uundværlig for Stater af
60 anden Rang, og betryggende Folkenes Fred. Hans Villie kan aldrig være anden
end Lovenes; Hans Hæder er uadskillelig fra Eders Frihed.

Kilde

Storthings Forhandlinger i Aaret 1821, del I, s. 42-46.

65

Emner

Frihet, Trontale, Union

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/min-haeder-er-uadskillelig-fra-eders-frihed>

70

75

80

85

90

95

100

105